

ಪದ್ಯಪಾಠ-೧
ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ

ಕವಿ-ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ : ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

* ಇವರು ಕ್ರಿ.ಶ.೧೯೨೬ ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಪುರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. **ನಿಧನ:** ೨೩-೧೨-೨೦೧೩

* ಇವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು: ಗುಗ್ಗರಿ ಶಾಂತವೀರಪ್ಪ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ.

* ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ; 'ಸಾಮಗಾನ', 'ಚಿಲುವು-ಒಲವು', 'ದೇವಶಿಲ್ಪಿ', 'ದೀಪದ ಹೆಜ್ಜೆ', 'ಅನಾವರಣ', 'ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ', 'ಮಾಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ದಿನಗಳು', 'ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ'.

* ಇವರಿಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳೆಂದರೆ;

೧) 'ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನ' ಕೃತಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

೨) ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ 'ನಾಡೋಜ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

೩) ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ 'ಗೌರವ ಡಿ.ಲಿಟ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

೪) 'ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

೫) ೧೯೯೨ ರಲ್ಲಿ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೬೧ನೆಯ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಅ] ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಯಾವುದನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು?

ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡುವ ಹಡಗನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು.

೨. ನದೀಜಲಗಳು ಏನಾಗಿವೆ?

ನದೀಜಲಗಳು ಕಲುಷಿತವಾಗಿವೆ.

೩. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗಬೇಕು?

ಕಲುಷಿತವಾಗಿರುವ ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗಬೇಕು.

೪. ಕಾಡುಮೇಡುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ?

ಕಾಡುಮೇಡುಗಳು ಬರಡಾಗಿವೆ.

೫. ಯಾವ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕಬೇಕಿದೆ?

ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಥಗಳು ಎನ್ನುವ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕಬೇಕಿದೆ.

ಆ] ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಹಡಗನ್ನು ಯಾವುದರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ?

ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಕವಿದಿರುವ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಪ್ರೀತಿಯೆಂಬ ಹಣತೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ಬದುಕೆಂಬ ಹಡಗನ್ನು ಜ್ಞಾನದೀವಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕಿದೆ.

೨. ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕಿದೆ?

ಋತುಗಳ ರಾಜನಾದ ವಸಂತನು ಬರಡಾಗಿರುವ ಕಾಡುಗಳು ಹಚ್ಚಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವಂತೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕಿದೆ. ವಸಂತನ ಆಗಮನದಿಂದ ಬರಡಾಗಿರುವ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಿಡಗಳು ಚಿಗುರಿ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ನವಚೈತನ್ಯ ಮೂಡಬೇಕಿದೆ ಎಂಬುದು ಕವಿಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

೩. ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಯಾವುದರ ನಡುವೆ ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕಿದೆ?

ಭಾಷೆ, ಜಾತಿ, ಮತಧರ್ಮಗಳ ಭೇದಭಾವದಿಂದ ಮನುಜರ ನಡುವೆ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿವೆ. ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೀತಿ, ನಂಬಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಮನುಜರ ನಡುವಿನ ಈ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕಡವಬೇಕು. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಮನುಜರ ನಡುವೆ ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕಿದೆ.

೪. ನಾಳಿನ ಕನಸನ್ನು ಬಿತ್ತಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಹೇಗೆ ಬದುಕಬೇಕು?

ಎಲ್ಲ ಮತಧರ್ಮಗಳು ದಾರಿ ತೋರಿಸುವ ದೀಪಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಬದುಕಬೇಕು. ಭಯ ಮತ್ತು ಸಂಶಯಗಳಿಂದ ಮಸುಕಾಗಿರುವ ಮನದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಕನಸನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತ ಬದುಕು ನಡೆಸಬೇಕು.

ಇ] ಎಂಟು-ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ನಾವು ಯಾವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಕವಿ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಆಶಯ?

“ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಹಬ್ಬಿರುವ ದ್ವೇಷದ ಕತ್ತಲೆಯನ್ನು ಕಳೆಯಲು, ಪ್ರೀತಿಯ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚುವ, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಹೊಯ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ಬದುಕೆಂಬ ಹಡಗನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸುವ, ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಕಲುಷಿತವಾಗಿರುವ ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸುವ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಂತಹ ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿಯಾಗುವ, ಬರಡಾಗಿರುವ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳು ಹಚ್ಚಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸಿ, ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವಂತಹ ವಸಂತಕಾಲವಾಗುವ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಅನಾಚಾರ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ಅಸ್ವಶೃತೆ, ಅಸಮಾನತೆಗಳಿಂದ ಅಧಃಪತನಗೊಂಡಿರುವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮೇಲೆತ್ತುವ, ಭಾಷೆ, ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮಗಳ ಭೇದಭಾವದಿಂದ ಮನುಜರ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಸಮಾನತೆಯ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕಡಹಿ, ಸಮಾನತೆಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಸೇತುವೆಯಾಗುವ, ಎಲ್ಲ ಮತಗಳು ಸಾಧನೆಯ ದಾರಿಗಳು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ, ಭಯ ಹಾಗೂ ಸಂಶಯಗಳಿಂದ ಮಸುಕಾದ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಹೊಂಗನಸು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುವ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು” ಎಂಬುದು ಕವಿ ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅವರ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

೨. ಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕುರಿತು ಕವಿ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದ್ವೇಷರಹಿತ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದು.ನಾವು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮುನ್ನಡೆಯುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಎಂತಹ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಎದುರಿಸಬಹುದು.ನಾವು ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಂತೆ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನದೀಜಲಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.ನಾವು ವನಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕಾಡುಗಳು ಹಚ್ಚಹಸುರಿನಿಂದ ಸಂವೃದ್ಧವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.ನಾವು ಹೊಸ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನವನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.ನಾವು ಸಮಾನತೆ ಮನೋಭಾವನೆಯುಳ್ಳವರಾಗುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮನುಜ ಮನುಜರ ನಡುವಿನ ಅಸಮಾನತೆಯ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕೆಡುಹಬಹುದು.ಎಲ್ಲ ಮತಗಳು ಸಾಧನೆಯ ದಾರಿಗಳು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.ಭಯ ಹಾಗೂ ಸಂಶಯಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಭವಿಷ್ಯದ ಹೊಂಗನಸನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಕವಿ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ಸಂಕಲ್ಪ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ] ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. “ಪ್ರೀತಿಯ ಹಣತೆಯ ಹಚ್ಚೋಣ”

ಆಯ್ಕೆ :- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ‘ಎದೆತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ’ ಎಂಬ ಕವಿತೆಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ :- ಕವಿಗಳು “ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಯ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ :- “ನಾವು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ದೀಪವನ್ನು ಹಚ್ಚುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದ್ವೇಷರಹಿತ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದು” ಎಂದು ಕವಿಗಳು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

೨. “ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗೋಣ”

ಸಂದರ್ಭ :- ಕವಿಗಳು “ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಯ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ :- “ನಾವು ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಂತೆ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನದೀಜಲಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು” ಎಂದು ಕವಿಗಳು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

೩. “ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳ ಕಚ್ಚೋಣ”

ಸಂದರ್ಭ :- ಕವಿಗಳು “ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಯ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ :- “ನಾವು ಹೊಸ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಸಮಾಜದ ನೈತಿಕ ಅಧಃಪತನವನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು” ಎಂದು ಕವಿಗಳು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

೪. “ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೋಣ”

ಸಂದರ್ಭ :- ಕವಿಗಳು “ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆಯ ದೃಢಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ :- “ಎಲ್ಲ ಮತಗಳು ಸಾಧನೆಯ ದಾರಿಗಳು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ನೆಲೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು” ಎಂದು ಕವಿಗಳು ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ] ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರದಿಂದ ತುಂಬಿರಿ.

೧) ‘ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ’ ಪದ್ಯವನ್ನು ‘ಎದೆತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು’ ಕವನಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

೨) ಕತ್ತಲೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಹಣತೆಯ ಹಚ್ಚೋಣ.

೩) ಬಿದ್ದುದನ್ನು ಮೇಲೆಬಿಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳ ಕಚ್ಚೋಣ.

೪) ನಾಳಿನ ಕನಸನು ಭಯ-ಸಂಶಯದೊಳು ಕಂಡಿದ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತೋಣ.

೫) ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪನವರು ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿದ್ದ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಭಾಷಾಚಟುವಟಿಕೆ

೧) ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳ ಧಾತುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ನಿಲ್ಲಿಸು-ನಿಲ್ಲು; ನಡೆಸು-ನಡೆ; ಹಚ್ಚುವುದು-ಹಚ್ಚು; ಮುಟ್ಟೋಣ-ಮುಟ್ಟು; ಕಟ್ಟುವುದು-ಕಟ್ಟು; ಆಗೋಣ-ಆಗು

೨) ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರೀತಿಯ - ಪ್ರೀತಿ + ಅ

ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ - ಬಿರುಗಾಳಿ + ಗೆ

ಜಲಕ್ಕೆ - ಜಲ - ಕ್ಕೆ

ಬಿದ್ದುದನ್ನು - ಬಿದ್ದುದು + ಅನ್ನು

೩. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

ಸಂಶಯದೊಳ್	- ಒಳ್	- ಸಪ್ತಮೀ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ,
ಜಲದಿಂ	- ಇಂ	- ತೃತೀಯ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ
ಮರದತ್ತಣಿಂ	- ಅತ್ತಣಿಂ	- ಪಂಚಮೀ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ
ರಾಯಂಗಿ	- ಗಿ	- ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ

೪. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯರ್ಥಕ, ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಮತ್ತು ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಧಾತು	ವಿದ್ಯರ್ಥಕ	ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ	ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ
ಹಾಡು	ಹಾಡಲಿ	ಹಾಡನು	ಹಾಡಿಯಾನು
ನೋಡು	ನೋಡಲಿ	ನೋಡಳು	ನೋಡಿಯಾಳು
ಕಟ್ಟು	ಕಟ್ಟಲಿ	ಕಟ್ಟರು	ಕಟ್ಟಿಯಾರು
ಕೇಳು	ಕೇಳಲಿ	ಕೇಳಿಯಾನು	ಕೇಳನು
ಓಡು	ಓಡಲಿ	ಓಡಳು	ಓಡಿಯಾಳು
ಓದು	ಓದಲಿ	ಓದರು	ಓದಿಯಾರು
ಬರೆ	ಬರೆಯಲಿ	ಬರೆಯನು	ಬರೆದಾನು

ಭಾಗ - ಬಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆ:

೧. ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳು ಮೇಲೆ 'ಅಲ್ಪಡು' ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿ ಆಗುವ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಪ್ರಯೋಗ :

ಎ) ಕರ್ತರಿ ಬಿ) ಕರ್ಮಣಿ ಸಿ) ವಿದ್ಯರ್ಥಕ ಡಿ) ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ

೨. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ :

ಎ) ಮಾಡನು ಬಿ) ಓದರು ಸಿ) ಮಾಡಿಯಾನು ಡಿ) ಮಾಡಲಿ

೩. ಇಲ್ಲಿರುವ ಕ್ರಿಯಾರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವನಾರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ :

ಎ) ತಿಂದಾರು ಬಿ) ಓದನು ಸಿ) ಮಾಡನು ಡಿ) ಕೇಳಲಿ

೪. 'ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಹೊಯ್ದಾಡುವ ಹಡಗನು ಎಚ್ಚರಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸೋಣ' ಇಲ್ಲಿ ಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದದ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ :

ಎ) ಪ್ರಥಮಾ ಬಿ) ದ್ವಿತೀಯಾ ಸಿ) ತೃತೀಯಾ ಡಿ) ಚತುರ್ಥಿ

೫. 'ಕಲುಷಿತವಾದೀ ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗೋಣ' ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಷಷ್ಠೀ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಹೊಂದಿರುವ ಪದ :

ಎ) ಕಲುಷಿತವಾದೀ ಬಿ) ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ ಸಿ) ಮುಂಗಾರಿನ ಡಿ) ಮಳೆಯಾಗೋಣ

೬. 'ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೋಣ' ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದದ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ :

ಎ) ಪಂಚಮೀ ಬಿ) ಷಷ್ಠೀ ಸಿ) ಸಪ್ತಮಿ ಡಿ) ತೃತೀಯ

೭. ಒಂದು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುತ್ತಾರೆ:

ಎ) ವಚನ ಪಲ್ಲಟ ಬಿ) ವಿಭಕ್ತಿ ಪಲ್ಲಟ ಸಿ) ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರಸಾರ ಡಿ) ಅಧ್ಯಾಹಾರ

೮. ದ್ವಿತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಾರಕಾರ್ಥ :

ಎ) ಕರ್ತರ್ಥ ಬಿ) ಕರಣಾರ್ಥ ಸಿ) ಕರ್ಮಾರ್ಥ ಡಿ) ಸಂಪ್ರದಾನ

೯. ದೆಸೆಯಿಂದ, ಅತ್ತಣಿಂ- ಈ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿಭಕ್ತಿ :

ಎ) ಪಂಚಮೀ ಬಿ) ಷಷ್ಠೀ ಸಿ) ಸಪ್ತಮಿ ಡಿ) ತೃತೀಯ

೧೦. 'ನಿಲ್ಲಿಸು' ಪದದಲ್ಲಿರುವ ಧಾತು : ಎ) ನಿಲ್ಲಿ ಬಿ) ಇಸು ಸಿ) ನಿಲ್ ಡಿ) ನಿಲ್ಲು

೧೧. 'ಕಲುಷಿತ' ಪದದ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದ :

ಎ) ಮಲಿನ ಬಿ) ಕಲಕಿದ ಸಿ) ಕಲಸಿದ ಡಿ) ಸ್ವಚ್ಛವಾದ

೧೨. 'ಕಾಡುಮೇಡು' ಪದವು ಈ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಎ) ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಬಿ) ಜೋಡುನುಡಿ ಸಿ) ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ ಡಿ) ನುಡಿಗಟ್ಟು

೧೩. ಮನುಜರ ನಡುವಣ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳ ಕೆಡವುತ ಸೇತುವೆಯಾಗೋಣ- ಇಲ್ಲಿ ಗೆರೆ ಎಳೆದ ಪದವು ಈ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶವಾಗಿದೆ :

ಎ) ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಬಿ) ಜೋಡುನುಡಿ ಸಿ) ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ ಡಿ) ನುಡಿಗಟ್ಟು

೧೪. 'ಸುತ್ತಲು ಕವಿಯುವ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರೀತಿಯ ಹಣತೆಯ ಹಚ್ಚೋಣ' ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರ :

ಎ) ಉಪಮಾ ಬಿ) ರೂಪಕ ಸಿ) ಉತ್ಪೇಕ್ಷೆ ಡಿ) ದೃಷ್ಟಾಂತ

೧೫. ಅಡ್ಡಗೋಡೆ ಪದವು ಈ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಎ) ಅಂಶಿ ಬಿ) ಕರ್ಮಧಾರಯ ಸಿ) ಕ್ರಿಯಾ ಡಿ) ತತ್ಪುರುಷ

೧೬. 'ಮುಂಗಾರು' ಪದವು ಈ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

- ಎ) ಅಂಶಿ ಬಿ) ಕರ್ಮಧಾರಯ ಸಿ) ಕ್ರಿಯಾ ಡಿ) ತತ್ಪುರುಷ

[ಉತ್ತರಗಳು : ೧. ಬಿ) ಕರ್ಮಣಿ ೨. ಡಿ) ಮಾಡಲಿ ೩. ಎ) ತಿಂದಾರು. ೪. ಡಿ) ಚತುರ್ಥಿ ೫. ಸಿ) ಮುಂಗಾರಿನ
 ೬. ಸಿ) ಸಪ್ತಮಿ ೭. ಬಿ) ವಿಭಕ್ತಿ ಪಲ್ಲಟಿ ೮. ಸಿ) ಕರ್ಮಾರ್ಥ ೯. ಎ) ಪಂಚಮೀ ೧೦. ಡಿ) ನಿಲ್ಲು
 ೧೧. ಎ) ಮಲಿನ ೧೨. ಬಿ) ಜೋಡುನುಡಿ ೧೩. ಡಿ) ನುಡಿಗಟ್ಟು ೧೪. ಬಿ) ರೂಪಕ
 ೧೫. ಎ)ಕರ್ಮಧಾರೆಯಸಮಾಸ ೧೬. ಅಂಶಿಸಮಾಸ]

ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ :

೧. ಮಾಡಲಿ	: ವಿದ್ಯರ್ಥಕ	:: ಮಾಡನು	: _____
೨. ಓದರು	: ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ	:: ಓದಿಯಾರು	: _____
೩. ಹಡಗನು	: ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ	:: ಮನುಜರ	: _____
೪. ಭಯದಿಂದ	: ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ	:: ಎಚ್ಚರದೊಳು	: _____
೫. ಷಷ್ಠಿ ವಿಭಕ್ತಿ	: ಸಂಬಂಧಕಾರಕ	:: ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿ	: _____
೬. ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ	: ಕರ್ತೃಕಾರಕ	:: ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿ	: _____
೭. ಅವನು ಮಲಗಿದನು	: ಅಕರ್ಮಕ	:: ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟು	: _____

[ಉತ್ತರಗಳು : ೧. ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ೨. ಸಂಬಂಧನಾರ್ಥಕ ೩. ಷಷ್ಠಿ ವಿಭಕ್ತಿ ೪. ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿ ೫. ಸಂಪ್ರದಾನ ೬. ಅಧಿಕರಣ
 ೭. ಸಕರ್ಮಕ

ಪದ್ಯದ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು :

ಸಮಾಸಪದಗಳು :	೧. ಬಿರುಗಾಳಿ - ಬಿರುಸಾದ	+ ಗಾಳಿ	= ಕರ್ಮಧಾರಯಸಮಾಸ
	೨. ಮುಂಗಾರು - ಕಾರಿನ	+ ಮುಂದು	= ಅಂಶಿಸಮಾಸ
	೩. ಮುನ್ನಡೆ - ನಡೆಯ	+ ಮುಂದು	= ಅಂಶಿಸಮಾಸ
	೪. ಕಾಡುಮೇಡು - ಕಾಡೂ	+ ಮೇಡೂ	= ದ್ವಂದ್ವಸಮಾಸ

ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳ ಧಾತುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಕ್ರಿಯಾಪದ	ಧಾತು	ನಾಮಪದಗಳು	ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು	ವಿಭಕ್ತಿಗಳು
೧. ನಿಲ್ಲಿಸು	ನಿಲ್ಲು.	ಪ್ರೀತಿಯ	ಅ	ಷಷ್ಠಿವಿಭಕ್ತಿ
೨. ನಡೆಸು	ನಡೆ	ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ	ಇಗೆ	ಚತುರ್ಥಿವಿಭಕ್ತಿ
೩. ಹಚ್ಚುವುದು	ಹಚ್ಚು.	ಜಲಕ್ಕೆ	ಇಕ್ಕೆ	ಚತುರ್ಥಿವಿಭಕ್ತಿ
೪. ಮುಟ್ಟೋಣ	ಮುಟ್ಟು	ಬಿದ್ದುದನ್ನು	ಅನ್ನು	ದ್ವಿತೀಯವಿಭಕ್ತಿ
೫. ಕಟ್ಟುವುದು	ಕಟ್ಟು	ಭರವಸೆಗಳ	ಅ	ಷಷ್ಠಿವಿಭಕ್ತಿ
೬. ಆಗೋಣ	ಆಗು	ಹಡಗನು	ಉ	ಪ್ರಥಮವಿಭಕ್ತಿ

ವಿದ್ಯರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು : ೧. ಹಚ್ಚೋಣ, ೨. ನಡೆಸೋಣ, ೩.ಆಗೋಣ, ೪.ಮುಟ್ಟೋಣ ೫. ಕಟ್ಟೋಣ ೬. ಬದುಕೋಣ,
 ೭. ಬಿತ್ತೋಣ

: ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು :

ಕ್ರಿಯೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸ ಬಲ್ಲ ಪದವೇ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು. ಕ್ರಿಯಾರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪದವೇ ಕ್ರಿಯಾಪ್ರಕೃತಿ ಅಥವಾ ಧಾತು. ಅಂದರೆ ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಮೂಲ ರೂಪವೇ ಧಾತು.

ಧಾತುವಿನಲ್ಲಿ ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತು ಮತ್ತು ಅಕರ್ಮಕಧಾತು ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ.

ಸಕರ್ಮಕಧಾತು : ಅರ್ಥಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಕರ್ಮಪದವನ್ನು ಬಯಸುವ ಧಾತುಗಳೇ ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳು.

ಉದಾ : ಕೊಡು, ಬಿಡು, ಉಣ್ಣು, ತಿದ್ದು, ಉಜ್ಜು, ತಿದ್ದು, ಮುಚ್ಚು ನೆಡು, ಕಟ್ಟು, ಓಡು ? ಇತ್ಯಾದಿ

ಅಕರ್ಮಕಧಾತು : ಅರ್ಥಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಕರ್ಮಪದವನ್ನು ಬಯಸದೇ ಇರುವ ಧಾತುಗಳೇ ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳು.

ಉದಾ : ಮಲಗು, ಓಡು, ಬದುಕು, ಹೊಳೆ, ಹೋಗು, ನಾಚು ? ಇತ್ಯಾದಿ

ಕರ್ತರಿ ಪ್ರಯೋಗ : ಧಾತು ಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗವಾಚಕ ಮತ್ತು ವಸ್ತುವಾಚಕಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಪೂರ್ಣವಾಕ್ಯವಾದಾಗ ಅದು ಕರ್ತರಿಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ೧. ಭೀಮನು ಅನ್ನವನ್ನು ಉಂಡನು. ೨. ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯನ್ನು ಕರೆದಳು. - ಇತ್ಯಾದಿ

ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗ : ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಪಡು ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿ ಕಾಲಸೂಚಕ ಮತ್ತು ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿದಾಗ ಕರ್ಮಣಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ೧. ಅನ್ನವು ಭೀಮನಿಂದ ಉಣ್ಣಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ೨. ತಂಗಿಯು ಅಕ್ಕನಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಳು ? ಇತ್ಯಾದಿ.